

Obsah

1. Výklad obecných pojmů	9
1.1. Kreativita	9
1.2. Etapy tvůrčí činnosti	11
1.3. Typy poznání	11
1.3.1. Smyslové a rozumové poznání	11
1.3.2. Intuice	12
1.4. Fantazie	14
1.5. Obrazotvornost	14
1.6. Rozvoj osobnosti	15
2. Výklad pojmu tvůrčí psaní	18
2.1. Co je tvůrčí psaní z hlediska formativního	18
2.2. Co je tvůrčí psaní z hlediska obsahu oboru	19
2.2.1. Psychoanalýza, psychoterapie	20
2.2.2. Mimoškolní výchova, etopedie	20
2.2.3. Vyučování	21
2.2.4. Kursy tvůrčího psaní	21
2.2.5. Překladatelství	22
2.2.6. Manažerství, poradenství	22
3. Současný stav oboru tvůrčí psaní	23
3.1. Historie oboru v Americe	23
3.2. Rozvoj oboru v Německu	25
3.3. Tvůrčí psaní u nás	29
4. Vymezení oboru tvůrčí psaní ve srovnání s didaktikou slohu	31
4.1.1. Co je základem didaktiky slohu	31
4.1.2. Co je základem tvůrčího psaní	32
4.2. Tvůrčí psaní ve vzdělávání dospělých	33
4.2.1. Kursy literárního psaní	34
4.2.2. Psaní pro žurnalisty	35
4.2.3. Psaní ve vědě	35
4.2.4. Tvůrčí psaní používané didaktiky	36
4.2.5. Tvůrčí psaní pro cizince a v překladatelství	37
4.2.6. Psychoterapie, etopedie a tvůrčí psaní	39
4.2.7. Tvůrčí psaní v manažerství a v reklamě	39

5. Techniky tvůrčího psaní	40
5.1. Hledání a zadávání témat	40
5.1.1. Techniky hledání témat	42
5.2. Stimulace k psaní	46
5.2.1. Techniky stimulace k psaní	47
5.3. Blokády při psaní	50
5.3.1. Typy a příčiny blokad	50
5.3.2. Techniky překonávání a odstraňování blokad	52
5.3.3. Problémy začátečníků	54
5.4. Techniky psaní	55
5.4.1. Techniky literárního psaní	55
5.4.2. Techniky žurnalistického psaní	60
5.4.3. Techniky používané v odborném psaní	61
5.4.4. Techniky psaní používané didaktiky	63
5.4.5. Techniky používané manažery	65
6. Cvičení a projekty	70
6.1. Cvičení a hry	70
6.1.1. Abecedář	70
6.1.2. Příběh vlastního jména	70
6.1.3. Rodokmen	71
6.1.4. Determinanty	71
6.1.5. Text podle koláže	71
6.1.6. Příběhy k obrázkům	72
6.1.7. Videoportrét	72
6.1.8. Rozbýjení jazyka	72
6.1.9. Slova s jediným vokálem	76
6.1.10. Slova na jeden konsonant	76
6.1.11. Jednoslabičná slova	76
6.1.12. Sněhová koule	77
6.1.13. Rozvinutá deklinace	77
6.1.14. Raci	78
6.1.15. Ráčci	78
6.1.16. Čínský text	78
6.1.17. Chyby	79
6.1.18. Obrazná pojmenování, rčení	79
6.1.19. Obměny obrazných pojmenování	79
6.1.20. Asociace k obraznému pojmenování	80
6.1.21. Frazeologismy ve větě	80
6.1.22. Psaní v páru	80

6.2. Cvičení k psaní literárního textu	82
6.2.1. Akrostich	82
6.2.2. Záznamy vjemů	83
6.2.3. Oživené obrazy	86
6.2.4. Sestup do vzpomínky	89
6.2.5. Zastavený čas	90
6.2.6. Předměty a prostory	91
6.2.7. Brainstorming	96
6.2.8. Synektika	98
6.2.9. Technika náhodně vybraných slov	99
6.2.10. Kolektivní báseň	100
6.2.11. Inspirace výtvarnými činnostmi, texty k vlastním výtvarným dílům	101
6.2.12. Inspirace jinými texty	103
6.2.13. Žánrové variace	104
6.2.14. Clustering	105
6.2.15. Žánrový obrázek či reportáž	108
6.3. Projekty pro literární výchovu	110
6.3.1. Lyrizace epiky aneb Poetizace prózy	110
6.3.2. Reflexe vlastního textu jako prostředek antiiluzivnosti	117
6.3.3. Symbolika jmen	121
6.3.4. Hra jako prostředek a téma	123
6.3.5. Deníky	125
6.3.6. Digrese v textu	127
6.3.7. Anotace knihy	130
6.4. Cvičení pro cizince	132
6.4.1. Asociace ke slovu v mateřském jazyce	132
6.4.2. Asociace ke slovu v českém jazyce	133
6.4.3. Síla slova	133
6.4.4. Metaforické významy	133
6.4.5. Věta za jménem	134
6.4.6. Vlastnosti – cvičení na procvičování slovní zásoby	134
6.4.7. Negace	135
6.4.8. Štěstí	135
6.4.9. Popis místa	136
6.4.10. Koláž nebo kresba	136
6.4.11. Textová koláž	137
6.4.12. Dialogy	138
6.4.13. Scénky, hry s rolami	140
6.4.14. Problémové situace	142
6.4.15. Hledání zaměstnání	143

6.4.16. Imitace slohových útvarů	144
6.4.17. Inzerát	144
6.4.18. Frazologismy v mateřštině a jejich překlady do češtiny	145
6.4.19. Lidové názvy	145
6.4.20. Rozšiřování textu	146
6.4.21. Změny času	146
6.4.22. Jedenáctěrák	147
6.4.23. Epická báseň	147
6.4.24. Akční básně	148
6.4.25. Deklinace	148
6.4.26. Národ, vlast, domov	149
6.4.27. Mentalita	153
6.4.28. Tabuová témata	153
6.4.29. Čas na práci – čas po práci	154
6.4.30. Kvízy, ankety	156
7. Literatura	159
7.1. Odborná literatura	159
7.2. Umělecká literatura	163